

COLLSEROLA

Hivern 2011

Butlletí n° 90 del Parc de Collserola,
www.parccollserola.net

EDITORIAL

Amb aquest butlletí estrenem el nou estatus de "parc natural". Això ha estat motiu per felicitar-nos a tots i totes els qui, d'una manera o altra, hem treballat per fer realitat el Parc Natural de la Serra de Collserola.

L'acord adoptat pel Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya, el 19 d'octubre de 2010, ha fet realitat un objectiu llargament desitjat i reclamat per la ciutadania que viu i gaudeix de Collserola i que, també, es preocupa perquè els seus valors de biodiversitat es mantinguin en bon estat ecològic al llarg del temps.

Aquests dies, molts usuaris de Collserola es pregunten: així doncs, Collserola no era ja un parc natural?, quina diferència hi haurà?, podem fer les mateixes activitats al Parc: passejar, anar amb bicicleta?, pertot arreu?...

Les respostes a totes aquestes qüestions i d'altres vindran determinades pel desplegament dels diferents treballs fins a arribar a l'aprovació del Pla rector d'usos del Parc Natural de la Serra de Collserola.

Amb la col·laboració de tots, administracions i usuaris, de ben segur que trobarem el punt d'equilibri que ens permetrà gaudir d'aquest veritable pulmó verd i a la vegada vetllar per la seva conservació.

Benvinguts al nou Parc Natural de la Serra de Collserola.

Josep Perpinyà i Palau

Vicepresident executiu
Consorci del Parc de Collserola

COLLSEROLA, JA ÉS PARC NATURAL!

El proppassat 19 d'octubre es va fer públic l'acord de govern que declara parc natural la serra de Collserola.

El Parc de Collserola ha recorregut un llarg camí abans d'obtenir l'estatus de parc natural, tot i així fins al moment de la declaració de parc natural ha gaudit d'instruments legals de protecció.

La màxima figura de protecció del Parc és el mateix Pla especial d'ordenació i protecció del medi natural del Parc de Collserola (PEPCo), que és l'instrument de protecció d'arrel urbanística que regula els usos que es poden dur a terme al Parc segons el valor paisatgístic i natural de la zona en què es realitzin i que té com a principal objectiu fer compatibles el lleure al Parc amb la protecció i conservació del medi natural. Aquest Pla està gestionat pel Consorci del Parc de Collserola i dona forma al Parc amb una extensió de 8.460 ha, de les quals 7.516 ha són sòls de règim no urbanitzable d'especial protecció.

A banda, a partir del 1992, bona part del Parc de Collserola es va incloure en el Pla d'espais d'interès natural (PEIN) que té per efecte que als espais delimitats pel Pla s'apliqui d'una manera preventiva el règim del sòl no urbanitzable fixat per la legislació urbanística.

Més endavant, el 2006, la serra de Collserola va passar a formar part de la Xarxa Natura 2000, que es creà a partir de la Directiva europea relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres i que preveia la creació d'una xarxa ecològica europea coherent de zones especials de conservació. El Parc de Collserola s'integrà, així, a la Xarxa dins de la tipologia dels espais de muntanya litoral. Finalment, el Pla territorial metropolità de Barcelona (2010) atorgà a la serra de Collserola la categoria de protecció especial pel seu interès natural i agrari dins del sistema d'espais oberts de l'àmbit metropolità.

En total se sumaven dues figures de protecció per preservar al màxim els valors naturals del Parc, quan es van iniciar els treballs previs a la declaració de parc natural el 2002 amb l'Estudi de mesures addicionals de protecció de la serra de Collserola a instància del Parlament de Catalunya, segons resolució 1347/VI de 24 d'abril de 2002, i que van elaborar la Direcció General de Medi Natural de la Generalitat de Catalunya i la Universitat Autònoma de Barcelona, amb la col·laboració del Consorci del Parc de Collserola. Aquest estudi tenia com a finalitat proposar mesures addicionals de protecció en resposta als importants problemes estructurals del Parc de Collserola partint de tres grans estratègies: 1) protegir els sistemes i garantir les funcions naturals de la serra, 2) regular l'oferta de lleure i les noves formes de freqüentació i 3) implantar les activitats de custòdia ambiental.

La Reserva Natural Parcial de la Rierada - Can Balasc

Municipi	ha	% de l'espai
Barcelona	205,6	54,1
Molins de Rei	37,2	9,8
Sant Cugat del V.	137,1	36,1
Total	379,9	100,0

La Reserva Natural Parcial de la Font Gropa

Municipi	ha	% de l'espai
Sant Cugat del V.	112,8	100,0

A PARTIR D'ARA AQUEST ESPAI S'ANOMENA PARC NATURAL DE LA SERRA DE COLLSEROLA

Per últim el 16 de març de 2009 la signatura del conveni de col·laboració entre el Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya i el Consorci del Parc de Collserola formalitzava la voluntat de la Generalitat d'incorporar-se al Consorci com a membre consorciat, a la vegada que s'impulsava la declaració de Collserola com a Parc Natural.

Quins són els efectes de la declaració de parc natural

En primer lloc, la declaració de parc natural, a banda de delimitar de forma definitiva l'espai de la superfície protegida, també implica la incorporació de la Generalitat de Catalunya al Consorci del Parc de Collserola, el qual ha estat impulsat durant 23 anys per l'Administració local —Diputació de Barcelona i Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona—. A banda dels recursos econòmics que aporta, aquesta incorporació reforça la gestió del Parc atès que la Generalitat és l'Administració ambiental de Catalunya d'acord amb l'Estatut d'autonomia de Catalunya, amb competències no només sobre la gestió d'espais naturals i d'hàbitats protegits situats a Catalunya sinó també en la vigilància, el control, la protecció, la prevenció integral i la col·laboració en la gestió del medi ambient.

En segon lloc, la declaració de parc natural suposa reforçar l'objectiu de conservació enfront la protecció merament urbanística. Tanmateix, això no suposa que quedin derogats tots els instruments urbanístics o territorials amb incidència sobre la serra de Collserola, com és el cas del Pla general metropolità. Les qualificacions urbanístiques del PGM i l'aplicació del PEPCo continuen plenament vigents.

Superfície del Parc Natural de la Serra de Collserola (Decret 146/2010 de 19 d'octubre)

Municipi	Espai natural protegit (ha) (entre parèntesi ha abans del Decret)	Superfície ampliada (ha)
Barcelona	1.698,13 (1.637,90)	60,23
Cerdanyola del Vallès	1.447,76 (1.90,7)	57,06
Esplugues de Llobregat	69,15 (62,7)	6,45
Molins de Rei	1.049,51 (949,8)	99,71
Montcada i Reixac	373,73 (210,5)	163,03
Sant Cugat del Vallès	2.113,64 (1.865,1)	248,54
Sant Feliu de Llobregat	603,63 (558,6)	45,03
Sant Just Desvern	442,77 (385,4)	57,37
El Papiol	496,97 (455,1)	41,87
Total	8.295,09 (7.515,8)	779,29

I en tercer lloc, altres aspectes que reforcen la gestió del Parc de Collserola amb la declaració de parc natural són la protecció penal davant de conductes il·lícites, d'infraccions administratives, la declaració d'utilitat pública i drets d'adquisició preferent de tots els terrenys afectats a efectes d'expropiació, no només de les obres i actuacions previstes, i la possibilitat que l'òrgan de gestió del parc natural emeti informe preceptiu previ a l'atorgament d'autoritzacions necessàries per a l'execució de qualsevol pla, obra, moviment de terres o explotacions naturals, a l'interior o a l'exterior de l'espai protegit i que puguin afectar-lo.

La declaració de Parc Natural comportarà que al llarg dels propers dos anys es redacti un nou Pla especial de protecció del medi natural que regirà els usos i activitats del nou espai: el Parc Natural de la Serra de Collserola.

RESERVA NATURAL PARCIAL DE LA FONT GROGA

113 hectàrees d'extraordinària naturalitat

Situada entre les valls de Sant Medir i Valldaura, al municipi de Sant Cugat del Vallès, la Reserva de la Font Groga, amb 113 hectàrees, és una de les zones amb major grau de naturalitat del Parc i està constituïda fonamentalment per boscos caducifolis d'alzinar amb roures que defineixen el paisatge mediterrani de la Reserva, cosa que ha constituït l'argument principal de les successives reclamacions d'un estatus especial de protecció per a l'àrea.

Així doncs, la principal raó d'ésser de la Reserva és precisament la seva vegetació. La formació forestal constituïda per l'alzinar amb roures posseeix una elevada qualitat ecològica dins el marc general de la Serralada Litoral Catalana on l'existència d'un bosc que no ha estat explotat en els darrers cent anys és un fet extraordinari.

La vegetació de ribera, malgrat el règim de pluges torrencial característic de l'àrea mediterrània que provoca una gran inestabilitat dels substrats dels fons de vall, ha assolit una considerable complexitat estructural. Així ho demostren l'existència de diferents estrats arboris d'altures distintes i el port formidable d'alguns arbres (pollancre, freixes, plàtans, etc.) i la densitat i la cobertura del conjunt. Un tret distintiu d'aquestes formacions vegetals és l'elevada diversitat d'espècies presents en àrees de poca superfície. Així, per exemple, hi són presents deu tipus d'arbres i més d'una cinquantena de plantes herbàcies i d'arbusts. D'aquests últims podem ressaltar la presència d'un nombros grup d'espècies eurosiberianes, algunes d'elles especialment notables perquè a les comarques barcelonines apareixen únicament a la Reserva i no són presents —o bé són

molt rares— fora d'aquest àmbit. Tal és el cas de l'aspèrula llisa (*Asperula laevigata*), el gèim de bosc (*Geum sylvaticum*), la llengua de bou roja (*Rumex sanguineus*) i el grèvol (*Ilex aquifolium*), entre d'altres.

Com a conseqüència dels usos històrics de l'indret (abans d'ésser bosc públic, el paratge de la Font Groga fou una finca privada en la qual el propietari tenia intenció d'instal·lar un jardí botànic), trobem avui a l'àmbit de la Reserva elements florístics singulars, de caràcter exòtic, que, alhora que sorprenen fortament en el context del paisatge natural, enriqueixen el conjunt sense suposar cap disminució de la qualitat de l'ecosistema ni cap amenaça a la seva estabilitat. D'entre els principals elements exòtics destaquen la palmera excelsa (*Trachycarpus fortunei*), el cedre de l'Atlas (*Cedrus atlantica*), el castanyer (*Aesculus hippocastanum*), el lloret-cirer (*Prunus laurocerasus*), el negundo (*Acer negundo*) i el teix (*Taxus baccata*).

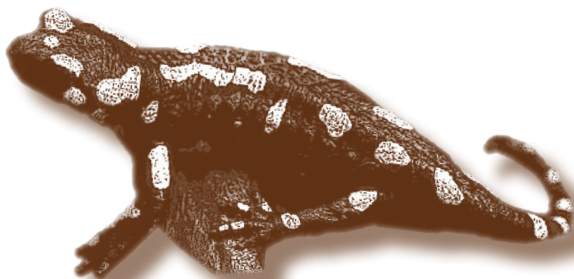
Pel que fa a les falgueres, les molles, els líquens, els fongs i les algues, és dir, la flora criptogàmica, són en conjunt un dels aspectes naturals més valuosos de la Reserva per l'abundància i la diversitat d'espècies que hi són presents.

EL GRÈVOL ÉS UNA ESPÈCIE ESCASSA DE GRAN INTERÈS EN EL CONTEXT DE LA SERRA, ESPECIALMENT PER A LA FAUNA, GRÀCIES A LA MADURACIÓ HIBERNAL DELS SEUS FRUITS. ACTUALMENT ÉS UNA ESPÈCIE PROTEGIDA PER EVITAR-NE LA RECOL·LECCIÓ.

Corona de rei (*Doronicum*)

Salamandra (*Salamandra salamandra*)

Un hàbitat ideal per a la fauna

Els arbres grans representen una magnífica oferta de cavitats on poden fer el niu tota mena d'ocells. Des del gamarús, a d'altres de més petits, com per exemple les mallerengues blaves. En aquest bosc madur també trobem arbres morts que fan possible que hi nidifiqui el picot verd i, darrerament també, el picot garser gros.

Les espècies més representatives són les d'àmbit mediterrani com el tord, el mosquiter groc petit i el pit-roig. Són molt abundants i significatives, espècies tan forestals com la mallerenga blava, la merla, el cargolet, el tallarol de casquet, el picot verd, o el gaig. Pel que fa als ocells rapinyaires hi destaquem la presència de l'astor, nidificant a la vall de Sant Medir i la Rabassada, l'aligot, nidificant en àrees veïnes, i l'esperver. Tots ells utilitzen la Font Gropa com a territori de caça.

La salamandra és l'amfibi més característic de la Font Gropa. Les larves les podem observar, fins i tot, als petits tolls de les fonts, tan característiques d'aquest sector del parc. El tòtil és present i abundant al bosc. La serp de vidre és, segurament, el rèptil més típic d'aquest bosc humit i ple de fullaraca en descomposició, on troba els cucs i els cargols dels quals s'alimenta.

Pel que fa als mamífers les espècies més significatives que hi trobem són els esquiroles, especialment als sectors de pinedes, i sobretot els senglars, abundants i lligats a la producció d'agllans.

Pel que fa als invertebrats, destaca la presència d'insectes xilòfags, és a dir, amb larves menjadores de fusta, de mida considerable, com el banyarriquer del roure, d'uns 5 cm i l'*Ergates faber* que arriba a créixer fins als 6 cm. L'escanyapolls, molt rar a la resta del Parc, és el més gran (8 cm) de tots ells, i destaca per les seves mandíbules que recorden les banyes d'un cérvol.

Pel que fa als mol·luscs, a l'àmbit de la Font Gropa s'han trobat tretze espècies de cargol terrestre, dues de cargol aquàtic i tres de llimac.

Cargolet (*Troglodytes troglodytes*)Picot verd (*Picus viridis*)

Els sòls també són valuosos

En conjunt, l'àrea de la Reserva és un enclavament singular i interessant des del punt de vista edàfic, ja que s'hi pot trobar una seqüència representativa de l'evolució dels sòls sobre esquistos silícics en clima temperat de tipus mediterrani. La vàlua d'aquest enclavament augmenta en considerar que a la Serralada Litoral Catalana no hi ha indrets edafològicament significatius amb balanç hídric i alteració suficient com per formar-se actualment alfisòls, ni tan sols on es puguin observar alfisòls relictos ben conservats. En definitiva, és un indret que aglutina tota una sèrie de sòls interessants en conjunt per la seqüència evolutiva actual que formen, i per mostrar els estadis més madurs d'evolució pretèrita a la zona, els quals no són coneguts fins avui a la resta de la serra.

RESERVA NATURAL PARCIAL DE LA RIERADA - CAN BALASC

Clarament delimitada pels àmbits forestals i de ribera vinculats als torrents de les Tres Serres i de Can Mallol, suposa sens dubte l'espai de més interès del Parc Natural.

Les 380 hectàrees que conformen aquest espai natural es distribueixen entre els municipis de Barcelona, Molins de Rei i Sant Cugat del Vallès i queden clarament delimitades pels àmbits forestals i de ribera vinculats als torrents de les Tres Serres i de Can Mallol, els quals quan entren en contacte amb la riera de Vallvidrera, a l'altura del paratge de Can Busquets, conformen el tram conegut com la Rierada, que arriba fins al riu Llobregat.

La vegetació

A la Reserva de la Rierada - Can Balasc hi trobem dos ambients naturals ben diferenciats: un correspon a la massa forestal formada per boscos mixtos de pi blanc i alzina amb una bona representació de roure cerrioide —la qual presenta un continuum de gran interès— i la vegetació de fons de vall que es caracteritza per ser densa i atapeïda, gairebé impenetrable i constituïda majoritàriament per plantes enfiladisses forestals com l'arítjol, la vidalba i l'heura i també per arbusts com l'esbarzer i les gavarreres.

L'altre es correspon a la vegetació de ribera que és el bosc de les zones humides i ressegueix les rieres i torrents. El formen arbres de fulla caduca com l'om, el plàtan, el vern —molt escàs—, l'álber, el salze i el gatell, acompanyats d'un estrat herbaci força exuberant on

predominen la cua de cavall grossa i els càrexs. Més allunyades de l'aigua també hi trobem el llorer, el saüc, alguns cirerers i algun server.

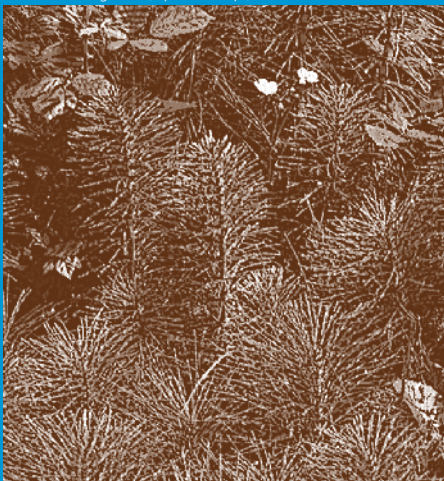
A les torrenteres situades als vessants més ombrívols i humits hi trobem avellaners i falgueres i una espècie força rara a la serra: la sanícula, també anomenada herba de Sant Llorenç. L'estrat arbustiu està representat per l'arç blanc, el roldor i el sanguinyol. A l'estrat herbaci hi destaquen el mill gruà, la lleteresa de bosc (*Euphorbia*), la sarrissa, els joncs, els créixens, els càrexs i la corona de rei (*Doronium*).

ELS AMBIENTS DE FONTS DE VALL CONFORMEN, PER LA SEVA INACCESSIBILITAT, HÀBITATS DE GRAN INTERÈS DES DEL PUNT DE VISTA FAUNÍSTIC.

Cua de cavall grossa (*Equisetum* sp.)

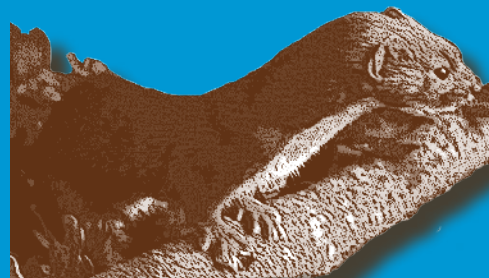
Astor (*Accipiter gentilis*)

La fauna del sector forestal

La relativa tranquil·litat d'aquest sector del Parc fa que hi trobem la pràctica totalitat d'espècies forestals de la serra. És aquí on nidifiquen les tres espècies de rapinyaires forestals de Collserola: l'astor, l'esperver i l'àligot; i, darrerament, en els seus límits, hi nidifica l'àliga marcenca. Les aus rapinyaires troben en aquest sector arbres de bon port per fer-hi el niu i prou preses per nodrir-se.

Pel que fa a la resta d'aus, les espècies més representatives són les mallerengues de tot tipus: blava, carbonera, emplomallada, petita i cuallarga; els raspinells, els tallarols de casquet i de garriga, el tudó, la tórtora, el bruel, la merla,

Mustela (*Mustela nivalis*)

LA IMPORTÀNCIA DE L'ENTRAMAT DE FONDS DE VALL I TORRENTS EMBARDISSATS A LA SERRA RAU EN EL FET QUE ESPÈCIES TAN SENSIBLES COM LES AUS RAPINYAIRES, LA GENETA O EL TOIXÓ, ELS UTILITZEN COM A CORREDORS PER DESPLAÇAR-SE I RELACIONAR-SE ENTRE ELLS. ÉS, TAMBÉ, EL LLOC ON UBIQUEN ELS SEUS REFUGIS I CAUS DE DESCANS I DE CRIA.

el tord, el mosquiter groc petit, el picot verd i el picot garser gros.

Els mamífers més característics són el senglar, l'esquirol, la mostela, la guineu, el toixó i la geneta. Una abundant població de ratolins de bosc i musaranyes completen la mostra.

Pel que fa als rèptils les espècies més representatives són la serp verda i la serp blanca; i en ambients aquàtics, la colobra de collar i la colobra escurçonera. També s'hi troba el llangardaix, molt escàs en els darrers anys.

La fauna de l'ambient de ribera

Els ocells més característics dels ambients de ribera de la Reserva són l'oriol, el rossinyol bastard, les cueretes: blanca i encara més la cuereta torrentera. Els arbres caducifolis de ribera acullen les mateixes espècies d'ocells d'àmbit europeu que l'alzinar amb roures com és el cas del tord, el tallarol de casquet o el mosquiter groc petit, i, a l'hivern, el pinsà boironer i el lluer.

Darrerament hi ha un nou inquilí en aquests ambients de ribera, el rossinyol del Japó (*Leiothrix lutea*) una espècie exòtica que ha colonitzat amb força alguns fondals i riberes del Parc. Aquesta població és la primera coneguda a Catalunya i a diferència d'altres espècies exòtiques ha colonitzat ambients de gran naturalitat. És actualment objecte d'un intens programa de seguiment.

Esquirol (*Sciurus vulgaris*)

El grup dels amfibis és especialment freqüent a les basses i petits bassals. Als cursos d'aigua hi trobem la salamandra i en els indrets més entollats és freqüent la granota verda.

Sens dubte, però, l'espècie més emblemàtica de la Rierada és el barb cua-roig, única espècie de la fauna ictiològica actual del Parc. Aquest peix és endèmic de la conca del Llobregat i de l'Ebre i la interessant i molt fràgil població de Collserola ha estat objecte de diversos estudis. La conservació del barb cua-roig depèn del cabal de la riera, en conseqüència la posada en marxa de col·lectors d'aigües de les urbanitzacions, que suposa a la pràctica una important disminució de l'aport de l'aigua a la riera, pot causar la desaparició d'aquesta espècie al Parc.

Cuques i altres bestioles

Pel que fa als invertebrats, a la Reserva de la Rierada - Can Balasc, s'han registrat trenta-cinc espècies de mol·luscs: vint-i-sis cargols terrestres, sis aquàtics i tres limnacs. I la papallona diürna més interessant és la papallona dels rierols (*Lymanitis reducta*).

DECRET 146/2010, de 19 d'octubre, de declaració del Parc Natural de la Serra de Collserola i de les reserves naturals parcials de la Font Gropa i de la Rierada-Can Balasc

Article 2. Declaració de les reserves naturals parcials de la Rierada-Can Balasc i la Font Gropa. (...)

2.4. Les reserves naturals parcials declarades s'integren i formen part del Parc Natural de la Serra de Collserola, i queden incorporades a tots els efectes dins les previsions de la gestió, la planificació, el règim urbanístic, les normes bàsiques de protecció i l'organització administrativa del Parc Natural de la Serra de Collserola, de conformitat amb el que preveu aquest Decret.

2.5. Als efectes de la identificació internacional homologada, a les dues reserves naturals parcials esmentades al punt 1 d'aquest article se'ls assigna la categoria IV de la UICN.

Article 4: Objectius de les reserves naturals parcials. Els objectius bàsics de les reserves naturals parcials de la Rierada-Can Balasc i de la Font Gropa són:

- a) La protecció estricta dels seus ecosistemes, comunitats i elements biològics, especialment les comunitats vegetals caracteritzades per l'alzinar amb roures en el cas de la Font Gropa i diverses comunitats de ribera, així com la colònia de rat-penats de cova (*Miniopterus schreibersii*) en el cas de la Rierada - Can Balasc.
- b) La promoció i el foment de les bases de coneixement necessàries per a la implantació de polítiques de conservació basades en el principi de mínima intervenció o d'intervenció en favor del manteniment o la millora de la integritat ecològica d'aquests indrets, amb especial esment al desenvolupament permanent de línies de recerca científica.
- c) La delimitació singular d'activitats considerades incompatibles amb la seva preservació, amb especial esment pel que fa a l'explotació de recursos naturals i els efectes de l'ús públic en aquests indrets.
- d) L'ordenació i monitorització de l'ús públic per tal de promoure una correcta aproximació als valors ecològics que contenen.
- e) El foment de la recerca i la promoció de Collserola com a espai de coneixement.

NOVETATS, A LA VALL DE SANT JUST

L'Ajuntament de Sant Just Desvern ha dut a terme diferents activitats per mostrar als assistents les millores realitzades a la vall en els darrers mesos, entre les quals figura la recuperació de la font, la bassa i el pou de

Can Marlès –que ha comptat amb l'assessorament i col·laboració dels Serveis Tècnics del Parc de Collserola– i dues actuacions més en marxa: els treballs de recuperació del corriol dels Ametllers que uneix la vall de la Beca amb el camí de Can Baró; i l'acondicionament d'un tram del camí de la muntanya, que ha consistit en el formigonat del paviment i la configuració d'una voravia per als vianants. Aquestes actuacions s'emmarquen en el projecte de restauració paisatgística de la vall de Sant Just i compta amb el finançament de l'empresa Aigües Ter-Llobregat en el marc del conveni signat amb l'Ajuntament de Sant Just Desvern i el Consorci del Parc de Collserola.

PREVENCIÓ D'INCEDIS AL VOLTANT DEL CENTRE D'INFORMACIÓ I VIL·LA JOANA

Les darreres setmanes del passat mes de novembre s'ha estat treballant per crear franges de protecció al voltant del Centre d'Informació, l'Escola Xiprer i el Museu Verdaguer. Els treballs han consistit en la tala selectiva d'arbrat i la desbrossada de matolls per tal de reduir la quantitat de combustible en una amplada màxima de 25 metres al voltant dels camins d'accés i els edificis.

Aquesta actuació ha abastat un total de 2 hectàrees i ha servit, també, per acabar d'extreure els troncs i arbres morts arran de la ventada del 2009 i de la nevada del propassat mes de març que, per causa de la fragilitat de

la vegetació (arbres vells i dèbils, relictos d'una antiga explotació forestal), van provocar estralls. Així doncs, les actuacions dutes a terme establiran, també, les bases per a la renovació de l'estrat arbori.

Al Parc hi ha més de 64 hectàrees de franges de protecció que cal mantenir per donar compliment al Decret 64/1995 de 7 de març. Les franges de protecció, o de baixa combustibilitat, tenen per objectiu principal trencar la continuïtat vertical en la vegetació per evitar la propagació del foc i facilitar l'accés al bosc als bombers al voltant dels camins i dels nuclis habitats.

VOLUNTARIAT AL PARC

La Xarxa del Voluntariat Ambiental de Catalunya (XVAC)

Des de setembre del 2009 el Consorci del Parc de Collserola està adherit a la Xarxa del Voluntariat Ambiental de Catalunya (XVAC), organització que aglutina entitats que realitzen programes i actuacions de voluntariat ambiental. Dins la seva organització, el Consorci participa en el grup de treball de formació.

Un dels objectius de la XVAC és crear espais de reflexió i debat sobre aquest camp. Un

exemple el tenim en la Jornada sobre Espais Naturals Protegits i Voluntariat, una eina de gestió?, que es va celebrar el 30 de setembre al Parc del Garraf, i en el qual el Consorci va tenir un paper important en l'organització.

El 30 de novembre també es va participar en la Jornada de Voluntariat Corporatiu Ambiental, realitzada a Barcelona.

EL WATERBOX (CAIXA D'AIGUA) ÉS UNA MENA DE CUBELL DE PLÀSTIC AMB UN FORAT AL CENTRE QUE PERMET PLANTAR UN ARBRE. A LA PART SUPERIOR, UN SOFISTICAT DISSENY ATRAPA L'AIGUA DE LA ROSADA I DE LA PLUJA PER APORTAR-LA, EN PETITES DOSIS, A LA PLANTA.

COL·LABOREM AMB EL PARC

DEPANA

Des del 2005 DEPANA té un conveni de col·laboració amb el Consorci per a la realització d'actuacions de conservació i gestió dels espais naturals de Collserola. El Grup d'Activitats Forestals d'aquesta entitat realitza periòdicament tres tipus de tasques: el manteniment de repoblacions, la neteja de brossa i l'eradicació de plantes al·loctones.

El 17 d'octubre van estar fent manteniment de la repoblació de Sant Pere Màrtir, al terme municipal d'Esplugues de Llobregat, on 19 persones van plantar 12 arbres i 39 arbusts.

El 18 de desembre aquest grup, conjuntament amb un altre de l'entitat WWF, van posar 20 Waterbox com a prova pilot a la carretera de les Aigües. L'endemà, el diumenge 19 van posar 10 elements més a la font de Santa Eulàlia. Amb aquesta actuació es comença un nou projecte al Parc amb el qual es veurà l'efectivitat d'aquest nou sistema de plantació.

Secció excursionista del Foment Martinenc

El passat 16 d'octubre, 11 persones d'aquesta entitat van fer el manteniment de la font d'en Güell i del seu accés. Des del setembre del 2008, aquest grup ve periòdicament al Parc per fer tasques de col·laboració. La darrera vegada va ser el 29 de maig, mesos després de la nevada.

PERIURBAN PARKS PROJECT

**Integrar el espais naturals i rurals
a les nostres ciutats**

Viure en una ciutat té molts avantatges però també molts inconvenients (sorolls, contaminació, tràfec, estrès...). Els parcs periurbans propers a les ciutats constitueixen un entorn saludable per al lleure, la pràctica de l'esport, la relaxació i el contacte amb la natura, amb el consegüent efecte positiu per a la salut. Aquests espais també contribueixen al manteniment de la biodiversitat i fan que les ciutats siguin més atractives i habitables.

Totes les ciutats haurien d'integrar al seu territori un o més parcs naturals periurbans en els quals els ciutadans poguessin gaudir d'un ambient natural sense haver de desplaçar-se gaire lluny.

Els parcs naturals periurbans mitiguen els efectes del canvi climàtic, ajuden a purificar l'aire, a recarregar els aqüífers, a rebaixar els efectes de les inundacions, etc. Són, també, refugis per a la fauna i la flora en els territoris fortament humanitzats que pateixen una pèrdua elevada de biodiversitat.

PERIURBAN PARKS ÉS UN PROJECTE DE COOPERACIÓ INTERREGIONAL, SUBVENCIONAT AMB FONS EUROPEUS DE DESENVOLUPAMENT REGIONAL QUE FOMENTA L'INTERCANVI D'EXPERIÈNCIES I BONES PRÀCTIQUES ENTRE ELS GESTORS DE PARCS NATURALS PERIURBANS DE TOTA EUROPA.

Els parcs naturals periurbans han de ser gestionats amb especial atenció per fer compatibles els diferents usos que s'hi duen a terme i han d'integrar-se en les polítiques d'ordenació i planificació territorial de les ciutats.

Mitjançant aquest projecte de cooperació internacional es pretén dissenyar uns models i unes polítiques que millorin la gestió dels espais naturals periurbans i la seva relació amb la ciutat, contrarestant les pressions a les quals estan sotmesos (urbanístiques, aflluència de públic, fragmentació, degradació...).

Aquest projecte, que es va iniciar al gener del 2010, té una durada de tres anys i implica fer trobades de discussió i intercanvi, jornades tècniques, seminaris..., així com visites tècniques dels diferents espais gestionats pels socis. Com a fruit de les anàlisis comparatives d'aquests espais (en l'àmbit legislatiu, econòmic, social...) es pretén obtenir tres resultats: establir una metodologia comuna enfocada a la creació i la gestió dels espais naturals periurbans; facilitar la transferència de bones pràctiques a les administracions; establir una estratègia comuna de comunicació sobre el rol d'aquests espais.

European Union
European Regional Development Fund

Els membres de PERIURBAN són: la Regió de la Toscana (Itàlia), cap de fila; Fedenatur (Federació Europea d'Espais Naturals i Rurals Metropolitan i Periurbans), comunicació; Zougrafou – Atenes (Grècia), anàlisi metodològiques i plans d'acció; Ajuntament d'Aberdeen (Regne Unit); Parc Natural de Vitoshka, Sofia (Bulgària); ciutat de Košice (Eslovàquia); Regió de la Llombardia (Itàlia); Autoritat de gestió de les colines de Buda a Budapest (Hongria); Espai Natural Lille Métropole (França); la regió de l'Alta Silèsia – Katowice (Polònia); Universitat de Praga (Txèquia); Conselleria de Medi Ambient de la Junta d'Andalusia (Espanya); Departament de la Seine-Saint Denis (França); Ajuntament de Lisboa (Portugal).

El projecte es va iniciar amb una primera trobada a Florència (gener) i al llarg de l'any 2010 s'han celebrat trobades a Sevilla (maig), Sofia (setembre) i Katowice (novembre).

El Consorci del Parc de Collserola, com a membre de Fedenatur, participa indirectament en aquest projecte. Fedenatur té la seu al Consorci, el director del qual n'és el secretari general.

Equipaments

Centre d'Informació i Serveis Tècnics

Ctra. de l'Església, 92 (Ctra. Vallvidrera - Sant Cugat, km 4,7). 08017 Barcelona.

Tel. 93 280 35 52. ci@parccollserola.net. Accés: FGC. Baixador de Vallvidrera.

Horari: cada dia de 9.30 a 15 h.

Centre d'informació. Bar L'Entrepà: Tel. 93 280 28 40

Can Coll, Centre d'Educació Ambiental

i Centre de Documentació i Recursos Educatius (CDRE)

Ctra. Cerdanyola a Horta, km 2. 08290 Cerdanyola del Vallès.

Centre d'Educació Ambiental: 93 692 03 96. cancoll@parccollserola.net

Feiners: visites escolars concertades (Infantil, Primària i ESO).

Diumenges: obert a tothom de 9.30 a 15 h (juliol i agost tancat)

Estació Biològica del Parc de Collserola

i Mòdul de Recuperació de la Fauna Salvatge (MRFA)

Camí de Can Balasc, s/n. 08017 Les Planes (Barcelona).

MRFA: Tel 93 587 95 13 - 620 885 782. mrfcbalasc@parccollserola.net

Àrees de lleure

Restaurants a les àrees de lleure:

Santa Creu d'Olorda: Tel. 93 668 96 65 - 93 668 88 28 (obert tots els dies)

Can Coll: Tel. 93 580 69 86 (dimarts tancat). Santa Maria de Vallvidrera: Tel. 93 280 26 49

(divendres tancat). La Salut de Sant Feliu: Tel. 93 685 26 18 (dimarts tancat)

Sant Pere Màrtir (pl. Mireia). Espai Mireia: Tel. 93 473 91 84 (obert tots els dies)

Plou i fa sol

Dades facilitades per l'Observatori Fabra (432 m). Al web del Parc trobareu més informació.

Període	TMA	TM	T	Tm	Tma	P	PA
Agost 2010	37,9	29,3	24,3	19,3	14,6	24,5	486,0
Agost 1971-2000	38,4	27,1	22,9	18,7	11,0	45,0	350,0
Setembre 2010	31,2	25,3	20,9	16,6	11,1	95,5	581,5
Setembre 1971-2000	33,5	23,6	20,0	16,3	7,4	71,9	421,9
Octubre 2010	25,4	19,9	16,2	12,4	5,3	91,5	673,0
Octubre 1971-2000	30,0	18,8	15,7	12,6	1,7	84,7	506,4

TMA. Temperatura màxima absoluta / **TM.** Temperatura màxima mitjana /

T. Temperatura mitjana / **Tm.** Temperatura mínima mitjana / **Tma.** Temperatura mínima absoluta /

P. Precipitació total mes (l/m²) / **PA.** Precipitació acumulada des de l'1 de gener (l/m²)

Donen suport a la conservació del Parc:

Edició:

Consorti del Parc de Collserola

Ctra. de l'Església, 92

08017 Barcelona

Tel. 93 280 06 72

Fax 93 280 60 74

www.parccollserola.net

Dipòsit legal: 18.344-88.

